

prima instanță: A. Miron
instanța de apel: L. Popova, A. Gavrilița, V. Brașoveanu

dosarul nr. 2ra-1846/16

ÎNCHEIERE

05 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Iuliana Oprea, Galina Stratulat

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către lichidatorul Cooperativei de Producere „Libertate” – Iurie Ispas și recursului declarat de Druguș Valerian și avocatul acestuia - Ion Ciumac, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Cujba Anatolii, Cujba Ion, Pleșca Nicolai, Druguș Valerian, Astapenco Oleg împotriva Cooperativei de Producere „Libertate”, ÎCS „HML Company” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea restanței la salariu și repararea prejudiciului moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Cooperativa de Producere „Libertate” și casată parțial hotărîrea Judecătoriei Rîșcani municipiul Chișinău din 23 decembrie 2015

c o n s t a t ă

La 16 octombrie 2014 Cujba Anatolii, Cujba Ion, Pleșca Nicolai, Druguș Valerian, Astapenco Oleg au depus cerere de chemare în judecată împotriva CP „Libertate”, ÎCS „HML Company” SRL cu privire la încasarea restanței la salariu și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii au indicat că, reclamanții sunt angajați la CP „Libertate” în proces de insolvență. La cererea debitorului Gherman Elena a fost aplicat sechestrul pe masa debitoare a cooperativei. Susțin că le-a fost achitat salariul pînă în luna mai 2014, după care Cujba Anatolii, Cujba Ion și Pleșca Nicolai au primit parțial salariul, iar restul salariilor nu au primit careva sume de bani din ianuarie 2012.

Administratorul insolvenței explica că în curînd va fi ridicat sechestrul de pe masa debitoare și va deveni posibilă comercializarea bunurilor, inclusiv va fi achitat salariul restant angajaților. În luna septembrie au fost înștiințați însă că

creditorul garantat a refuzat de a aloca bani ori de a permite vânzarea bunurilor debitorului pentru plata salariilor.

În circumstanțele date, au fost nevoiți reclamanții de a înainta prezenta acțiune.

Cujba Anatolii a fost angajat în baza contractului individual de muncă din 01 iulie 2012, prin ordinul nr. 28 din aceeași dată, cu un salariu lunar de 1500 lei. Dat fiind că din luna mai 2014 salariul nu i-a fost achitat, datoria la moment constituie 7500 lei, iar pentru reținerea salariului angajatul beneficiază, prin prisma art. 330 al. (1) lit. e) și f) al. (2) Codul muncii, de o indemnizație de 8715 lei pentru 162 zile de întârziere.

Cujba Ion a fost angajat în baza contractului individual de muncă din 06 martie 2014, prin ordinul nr. 36 din aceeași dată, cu un salariu lunar de 1500 lei. Dat fiind că din luna mai 2014 salariul nu i-a fost achitat, datoria la moment constituie 7500 lei, iar pentru reținerea salariului angajatul beneficiază, prin prisma art. 330 al. (1) lit. e) și f) al. (2) Codul muncii, de o indemnizație de 8715 lei pentru 162 zile de întârziere.

Pleșca Nicolai a fost angajat în baza contractului individual de muncă din 24 mai 2014, prin ordinul nr. 37 din aceeași dată, cu un salariu lunar de 1500 lei. Dat fiind că din luna iulie 2014 salariul nu i-a fost achitat, datoria la moment constituie 5250 lei, iar pentru reținerea salariului angajatul beneficiază, prin prisma art. 330 al. (1) lit. e) și f) al. (2) Codul muncii, de o indemnizație de 5785,5 lei pentru 102 zile de întârziere.

Druguș Valerian a fost angajat în baza contractului individual de muncă din 14 martie 2011, prin ordinul nr. 07 din aceeași dată, cu un salariu lunar de 2500 lei. Dat fiind că a primit salariul parțial – de 23750 lei și din cauza că salariul nu i-a fost achitat din luna ianuarie 2012, datoria la moment constituie 85000 lei, iar pentru reținerea salariului angajatul beneficiază, prin prisma art. 330 al. (1) lit. e) și f) al. (2) Codul muncii, de o indemnizație de 170170 lei pentru 1002 zile de întârziere.

Astapenco Oleg a fost angajat în baza contractului individual de muncă din 14 noiembrie 2011, prin ordinul nr. 10 din aceeași dată, cu un salariu lunar de 2500 lei. Dat fiind că a primit salariul parțial – de 3750 lei și din cauza că salariul nu i-a fost achitat din luna ianuarie 2012, datoria la moment constituie 85000 lei, iar pentru reținerea salariului angajatul beneficiază, prin prisma art. 330 al. (1) lit. e) și f) al. (2) Codul muncii, de o indemnizație de 170170 lei pentru 1002 zile de întârziere.

Suștin că cererile prelabile au rămas fără soluționare, din care cauză acțiunea acestora urmează a fi admisă pe deplin.

Totodată, din cauza reținerii salariilor, reclamanților le-au fost provocate mai multe umiliri, fiind nevoiți de a împrumuta sume de bani de la alte persoane, pe care ulterior nu le puteau restitui. Respectiv, reclamanții pretind și la repararea prejudiciului moral de 3 salarii medii lunare pentru fiecare.

Cer reclamanții încasarea în mod solidar de la CP „Libertate” și ÎCS „HML Company” SRL: în beneficiul lui Cujba Anatolii restanța la salariu de 7500 lei, indemnizația de întârziere de 1215 lei și prejudiciul moral de 4500 lei, iar în total suma de 13215 lei; în beneficiul lui Cujba Ion restanța la salariu de 7500 lei, indemnizația de întârziere de 1215 lei și prejudiciul moral de 4500 lei, iar în total suma de 13215 lei; în beneficiul lui Pleșca Nicolai restanța la salariu de 5250 lei,

indemnizația de întârziere de 535,5 lei și prejudiciul moral de 4500 lei, iar în total suma de 10285,5 lei; în beneficiul lui Astapenco Oleg restanța la salariu de 85000 lei, indemnizația de întârziere de 85170 lei și prejudiciul moral de 7500 lei, iar în total suma de 177670 lei; în beneficiul lui Druguș Valerian restanța la salariu de 85000 lei, indemnizația de întârziere de 85170 lei și prejudiciul moral de 7500 lei, iar în total suma de 177670 lei.

Ulterior, Druguș Valerian și-a majorat cuantumul pretențiilor și a cerut încasarea salariului restant de 85000 lei, a compensației de reținere a salariului de 42220 lei.

În legătură cu decesul lui Astapenco Oleg la 23 martie 2015, a fost admisă ca succesor în drepturi – Astapenco Irina.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 23 decembrie 2015, a fost admisă parțial acțiunea, a fost dispusă încasarea de la CP „Libertate” în proces de insolvență în beneficiul lui Cujba Anatolii restanța la salariu de 7500 lei, prejudiciul pentru neachitarea salariului de 1215 lei, prejudiciul moral de 3000 lei, iar în total suma de 11715 lei; în beneficiul lui Cujba Ion restanța la salariu de 7500 lei, prejudiciul pentru neachitarea salariului de 1215 lei, prejudiciul moral de 3000 lei, iar în total suma de 11715 lei; în beneficiul lui Pleșca Nicolai restanța la salariu de 5250 lei, prejudiciul pentru neachitarea salariului de 535,5 lei, prejudiciul moral de 3000 lei, iar în total suma de 8785 lei; în beneficiul lui Druguș Valerian restanța la salariu de 85000 lei, prejudiciul pentru neachitarea salariului de 45220 lei, prejudiciul moral de 5000 lei, iar în total suma de 135220 lei; în beneficiul succesorului reclamantului Astapenco Oleg – Astapenco Irina restanța la salariu de 85000 lei, prejudiciul pentru neachitarea salariului de 45220 lei, prejudiciul moral de 5000 lei, iar în total suma de 135220 lei, iar în beneficiul statului s-a încasat taxa de stat de 9079 lei, în rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2016, a fost admis apelul declarat de către CP „Libertate” și casată parțial hotărârea Judecătoriei Rîșcani municipiul Chișinău din 23 decembrie 2015 în partea încasării de la CP „Libertate” în beneficiul lui Cujba Anatolii prejudiciul pentru neachitarea salariului de 1215 lei și prejudiciul moral de 3000 lei; în beneficiul lui Cujba Ion prejudiciul pentru neachitarea salariului de 1215 lei și prejudiciul moral de 3000 lei; în beneficiul lui Pleșca Nicolai prejudiciul pentru neachitarea salariului de 535,5 lei și prejudiciul moral de 3000 lei; în beneficiul lui Druguș Valerian prejudiciul pentru neachitarea salariului de 45220 lei și prejudiciul moral de 5000 lei; în beneficiul succesorului în drepturi Astapenco Irina prejudiciul pentru neachitarea salariului de 45220 lei și prejudiciul moral de 5000 lei, fiind emisă în partea dată o nouă hotărâre de respingere a acestor pretenții. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 13 iunie 2016 CP „Libertate” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a cerut admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a indicat că, CP „Libertate” a fost recunoscută întreprindere insolubilă prin hotărârea Curții de Apel Economice din 10 martie 2011 și în calitate de administrator al insolvenței a fost numită Druguș Zinaida. Prin încheierea judecătorească din 26 septembrie 2014 CP „Libertate” a fost trecută în procedură de faliment și lichidator al procesului de faliment a fost numit Ispas

Iurie. CP „Libertate” deținea în folosință o mină de extragere a zăcămintelor minerale, activitatea căreia era specializată în extragerea pietrei.

Intimații, care pretind că nu li s-au achitat salariile, de fapt au fost angajați la lucru de către administratorul insolabilității, în perioada în care întreprinderea deja se afla în proces de insolabilitate. Or, acesta a acționat contrar atribuțiilor instituite pentru administratorul insolabilității, care este desemnat pentru păstrarea integrității bunurilor ce constituie masa debitoare. Nu s-a cerut în acest sens nici acordul adunării sau comitetului creditorilor în vederea angajării personalului auxiliar necesar pentru procesul de producere. Nu era clară necesitatea angajării a două unități de inginer, în situația în care întreprinderea staționa și nu avea activitate. Mai mult ca atât, acești angajați se aflau în relații de rudenie cu administratorul insolabilității, iar Druguș Valerian este soțul lui Druguș Zinaida.

Pretențiile intimatului se bazează doar pe existența contractelor individuale de muncă, iar argumentele acestora precum că anterior le-au fost achitate salariile, nu au fost probate prin careva acte contabile, în situația în care acestea nici nu există.

La 12 septembrie 2016 Druguș Valerian și avocatul acestuia Ion Ciumac au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care au cerut admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului au indicat că, instanța de apel la adoptarea soluției a indicat că CP „Libertate” fiind în proces de faliment era în imposibilitate de a achita salariile angajaților. Or, motivul dat este deductiv, deoarece administratorul insolabilității a întreprins toate măsurile pentru a menține integritatea masei debitoare. Respectiv, existau toate motivele pentru achitarea în termen a salariilor angajaților.

Au mai indicat că, sumele pretinse pentru prejudiciul moral sunt modeste.

Studiind temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către lichidatorul CP „Libertate” – Iurie Ispas, Druguș Valerian și avocatul acestuia - Ion Ciumac sunt inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către lichidatorul CP „Libertate” – Iurie Ispas, Druguș Valerian și avocatul acestuia - Ion Ciumac nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recursurile declarate de către lichidatorul CP „Libertate” – Iurie Ispas, Druguș Valerian și avocatul acestuia - Ion Ciumac, în esența sa, sunt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, cărora instanța de apel le-a dat o apreciere corectă conform cerințelor art. 130 CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe când, alte argumente invocate în recursuri nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Aici, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursurilor invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către lichidatorul CP „Libertate” – Iurie Ispas, Druguș Valerian și avocatul acestuia - Ion Ciumac ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursurile declarate de către lichidatorul Cooperativei de Producere „Libertate” – Iurie Ispas, Druguș Valerian și avocatul acestuia - Ion Ciumac se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Galina Stratulat